

opusdei.org

Něco velkého, a ať je to láska (II): Čím by mohl být tvůj život

Snem každého křesťana je, aby jeho jméno bylo zapsáno v Božím srdci. Druhý text série o povolání – Něco velkého, a ať je to láska – pojednává o této skutečnosti.

23.11.2018

Mezopotámie byla svědkem zrodu a zániku jedněch z nejstarších civilizací světa: Sumerů, Akkadů, Babyloňanů, Chaldejců... I když jsme

se o některých z nich možná učili ve škole, připadají nám jako vzdálené kultury, které s námi příliš nesouvisí. V této oblasti se však narodil kdosi, kdo je členem naší rodiny. Jmenoval se Abram, dokud mu Bůh nezměnil jméno na Abraham. Bible datuje jeho život zhruba 1850 let před příchodem Ježíše Krista na zemi. O čtyři tisíce let později na něj stále vzpomínáme, když ho při mši svaté vzýváme jako „našeho otce ve víře“[\[1\]](#), protože on dal vzniknout naší rodině.

Povolal jsem tě tvým jménem

Abraham je jedním z prvních, kdo vstoupil do dějin proto, že odpověděl na Boží volání. V jeho případě šlo o zcela ojedinělou žádost: „Odejdi ze své země, ze svého rodiště a z domu svého otce do země, kterou ti ukážu“ (Gn 12,1). Po něm pak vedle jiných následoval Mojžíš, Samuel, Eliáš a ostatní proroci... Všichni slyšeli Boží

hlas, který je různým způsobem vybízel, aby odešli ze své země a začali nový život s Ním. Bůh jim podobně jako Abrahamovi slíbil, že v jejich životě učiní veliké věci:

„Učiním tě velkým národem, požehnám tě, velké učiním tvé jméno. Staň se požehnáním“ (Gn 12,2). Protože každého z nich navíc povolal *vlastním jménem*, uchovává Starý zákon vzpomínku nejen na Boží skutky, ale i na jména těch, kteří se na nich s Bohem podíleli, a list Židům je za to s nadšením chválí (srov. Žid 11, 1–40).

Když Bůh poslal svého Syna na svět, neslyšeli povolání lidé jen Boží hlas, ale viděli i jeho lidskou tvář: tvář Ježíše Krista. I je Bůh povolal, aby začali nový život a zanechali za sebou v dějinách nesmazatelnou stopu. Známe jejich jména: Marie Magdaléna, Petr, Jan, Ondřej... a vděčně na ně vzpomínáme.

A pak? Může se zdát, že po Ježíšově nanebevstoupení se Bůh stáhl do ústraní. Jeho působení však ve skutečnosti nejenže neustalo, ale dokonce se ještě zintenzivnilo.

Během svého života na zemi si Bůh vyvolil jen několik málo lidí, ale za posledních dva tisíce let „změnil životní plány“ miliónům mužů a žen, před jejichž zraky otevřel horizonty, o nichž se jim ani nesnilo. Jména mnohých z nich známe, protože tvoří součást kalendáře svátků svatých. Kromě toho však existuje ještě další nesmírné množství neznámých světců „ze všech národů, kmenů, plemen a jazyků“ (Zj 7,9), kteří byli opravdovými „protagonisty dějin“[2].

Bůh nás hledá a klepe na naše dveře i tady a teď. Svatý Josemaría s oblibou rozjímal o slovech proroka Izajáše: „Jsi můj!“ (Iz 43,1) Říkal, že tato slova „chutnají jako plástve medu“[3], protože mu dávají poznat,

že je Bohem milován nanejvýš osobním a jedinečným způsobem.

I nám mohou tato slova chutnat jako *plástve medu*, protože nám zjevují, že Bohu na našem životě záleží, že s každým z nás počítá a každého volá. Snem každého křesťana je, aby jeho jméno bylo zapsáno v Božím srdci, a tento sen je každému na dosah.

Sečti hvězdy, dokážeš-li je spočítat

Dívat se na náš život takto, v návaznosti na život velkých světců, nám může připadat poněkud přehnané. Máme přeci zkušenost s vlastní slabostí. Ale i Mojžíš, Jeremiáš a Eliáš zakoušeli v životě slabost a těžké chvíle.[4] Sám Izajáš si jednou povzdechl: „Nadarmo jsem se namáhal, svou sílu jsem vydal v nicotný přelud“ (Iz 49,4). Je pravda, že život se někdy jeví jako nepřiliš smysluplný a zajímavý, protože naše plány se až převelice snadno hroutí, a otázka „*pro co chci žít*“ pak po

zkušenostech s nezdary, utrpením a smrtí zůstává jakoby bez odpovědi.

Bůh dokonale zná celou tuto rozkolísanost i zmatek, který to v nás může způsobit. A přece nás hledá. Proto si prorok přestává naříkat a naslouchá pozorně Pánovu hlasu: „Dal jsem tě za světlo pronárodům, abys byl spása má do končin země“ (Iz 49,6). Jsme slabí, to však není celá pravda o našem životě. Papež František napsal: „Uznejme svoji slabost, ale nechme Ježíše, aby ji uchopil do svých rukou a poslal nás. Jsme křehcí, ale poklad, který neseme, nás činí velikými, a může učinit lepšími a šťastnějšími ty, kteří jej přijímají.“[\[5\]](#)

Boží volání je projevem velkého Božího milosrdenství, znamením, že mne má rád, že mu na mně záleží: „Bůh počítá s tebou, takovým jakým jsi, nikoli kvůli tomu, co máš. V jeho očích nemá žádnou cenu oděv, který

nosíš, nebo mobil, který užíváš;
nezajímá jej, zda jsi podle módy,
zajímáš jej ty, takový jaký jsi. V jeho
očích máš platnost a tvoje hodnota je
nedocenitelná.“[6] Když nás Bůh
volá, osvobozuje nás, protože nám
pomáhá vymanit se z
bezvýznamného způsobu života,
zaměřeného na uspokojování
drobných potřeb, které nemohou
utišit naši žízeň po lásce. „Když se
rozhodneme Pánu odpovědět: moje
svoboda patří tobě, budeme
osvobozeni ode všech řetězů, které
nás poutaly k bezvýznamným
věcem.“[7] Bůh vysvobozuje naši
svobodu z její malosti a otevírá ji
velikosti dějin své Lásky k lidem, v
nichž má každý z nás své místo.

„Povolání v nás zapaluje světlo, skrze
které poznáváme smysl svého života,
ve světle víry se přesvědčujeme o
důvodu svého pozemského bytí. Náš
život, současný, minulý i budoucí,
dostává nový význam, nový rozměr,

který jsme předtím netušili. Všechny události a jevy mají nyní své pravé místo: chápeme, kam nás Pán chce vést, a jsme uchvázeni úkolem, který je nám svěřován.“[8] Pro toho, komu se dostalo Božího povolání, a odpověděl na ně, již neexistují *bezvýznamné*, malé věci. Všechno je prozářeno *příslibem*: „Učiním tě velkým národem“ (Gn 12,2). V tvém životě učiním veliké věci, zanecháš stopu, sám šťasten budeš druhým rozdávat štěstí. „Když On o něco žádá, ve skutečnosti nabízí dar. Nejsme to my, kdo dělá něco pro Boha, je to Bůh, kdo osvětluje náš život a naplňuje ho smyslem.“[9]

Ve světle povolání také poznáváme, že důležitost našeho života se nedá měřit podle *lidské* velkoleposti uskutečněných plánů. Jen nemnozí mohou zapsat své jméno mezi velikány světových dějin. Boží velikost se měří spíše podle jejího vztahu k jedinému skutečně

velkolepému *plánu*, jímž je vykoupení. „Rozhodující okamžiky světových dějin byly nepochybně ovlivněny dušemi, o nichž historické knihy mlčí. Kdo jsou ti, jimž vděčíme za rozhodující okamžiky v našem životě, to se dozvíme až v den, kdy všechno skryté vyjde najevo.“[10]

Vykoupení se uskutečňuje – právě teď![11] Jak na něm máme spolupracovat? Tisíce různými způsoby. Bůh sám nás bude osvěcovat, abychom viděli jak na to. „Bůh chce, aby se svoboda člověka podílela nejen na odpovědi na povolání, ale i na jeho utváření.“[12] Odpověď je motivována aktuální milostí, kterou Bůh uděluje, když volá, aniž přitom omezuje její svobodnou povahu. Když vykročíme na cestu, Bůh nám z místa, kde se nacházíme, ukáže, jaký sen si vysnil pro náš život. Tento sen „se bude naplňovat“ postupně, protože přitom záleží i na naší přičinlivosti a

schopnosti snít. Svatý Josemaría říkal, že budeme-li snít, skutečnost dalece předčí naše sny, protože kdo sní opravdově, ten sní s Bohem. Takto, ve velkém, nechával Bůh snít Abrahama: „Pohleď na nebe a sečti hvězdy, dokážeš-li je spočítat“ (Gn 15,5).

Vždy je to záležitost dvou

Bůh vstupuje Abrahamovi do života, aby s ním zůstal, aby se jaksi spojil s jeho osudem: „Požehnám těm, kdo žehnají tobě, prokleji ty, kdo ti zlořečí. V tobě dojdou požehnání veškeré čeledi země“ (Gn 12,3).

Abraham se ve svém životním příběhu dělí o hlavní roli s Bohem. Je to příběh o Abrahamovi a *Bohu* – o *Bohu* a *Abrahamovi*, a to natolik, že od té chvíle se Bůh představuje lidem jako „Bůh Abrahamův“.[13]

Povolání tedy na prvním místě zve k životu s Bohem. Neznamená to dělat něco zvláštního, ale spíše dělat

všechno s Ním, dělat „vše pro Lásku!“^[14] Něco takového se odehrálo i v životě Ježíšových učedníků: Ježíš si je vybral především proto, „aby byli s Ním“. Až poté evangelista dodává: „Protože je chtěl posílat kázat“ (Mk 3,14). Proto si ani my, když zaslechneme Boží hlas, nesmíme myslet, že po nás Bůh odkudsi z dalekého nebe žádá nějakou těžkou a „nesplnitelnou misi“. Pokud nás Bůh skutečně volá, pak nás zve, abychom se ponořili do jeho života, abychom se zapojili do jeho plánu. Volá nás, abychom zůstali v jeho Lásce (srov. Jan 15,8). Z Božího Srdce, z opravdového přátelství s Ježíšem pak budeme moci celému světu přinášet jeho Lásku. On s námi počítá..., a proto chce být s námi, nebo řečeno naopak: chce být s námi..., a proto s námi počítá.

Chápeme proto, proč lidé, kteří zaslechli Boží hlas a vydali se za ním, k tomu povzbuzují ty, kteří začínají

Boží volání teprve tušit. Lidé totiž v prvním okamžiku zpravidla pocítují pochopitelný strach. Strach vyvolaný něčím nenadálým a neznámým, co rozšiřuje jejich horizonty, z Boha, který je po všech stránkách převyšuje. Tento strach však nemívá dlouhého trvání. Jedná se o zcela normální lidskou reakci, která nás nemá nijak udivovat. Byla by chybou nechat se tímto strachem ochromit. Spíše je třeba se mu postavit a nebát se ho v tichosti pozorně přezkoumat. Velkým životním rozhodnutím a plánům, které za sebou zanechaly stopu, téměř vždy předcházelo období strachu překonaného později pomocí klidné úvahy – a také notné dávky odvahy.

Svatý Jan Pavel II. zahájil svůj pontifikát výzvou, kterou ještě dnes uchováváme v paměti: „Rozevřete dokořán brány Kristu (...). Nebojte se!"[15] Benedikt XVI. na tuto výzvu navázal po svém zvolení a řekl, že

těmito slovy „papež mluvil ke všem lidem, především k mladým.“

Následně si položil otázku: „Což snad všichni nemáme nějakým způsobem strach – necháme-li Krista zcela vstoupit do svého nitra, otevřeme-li se mu naprosto – strach, že by mohl odnést něco z našeho života?

Nemáme snad strach zříci se něčeho velikého, jedinečného, co dělá život tak krásný? Neriskujeme, že se později ocitneme v nejistotě, že budeme zbaveni svobody?“[16]

A dále pokračoval: „A ještě jednou papež chtěl říci: Ne! Kdo nechá vstoupit Krista, neztrácí nic – nic – absolutně nic z toho, co činí život svobodným, krásným a velkým. Ne! Jen v tomto přátelství se otevírají dokořán brány života. Pouze v tomto přátelství se skutečně otevřou velké možnosti lidské bytosti. Pouze v tomto přátelství zakoušíme, co je krásné a co osvobozuje.“[17] Na závěr se připojil k výzvě svatého

Jana Pavla II. a řekl: „Také bych dnes rád (...) na základě zkušenosti dlouhého osobního života, chtěl říci vám, drazí mladí: Nemějte strach z Krista! On nic neodnímá a dává všechno. Kdo se dá Jemu, dostane stonásobně. Ano, otevřete, dokořán rozevřete brány Kristu a najdete pravý život.“[18] Také papež František nám často připomíná: „Žádá tě, abys nechal všeho, co *tíží tvoje srdce*, vzdal ses majetku a udělal místo Jemu.“[19] Získáme tak stejnou zkušenost, jakou všichni světci, a sice že Bůh nic neodnímá, ale naplňuje srdce pokojem a radostí, kterou svět nemůže dát.

Vydáme-li se touto cestou, strach ihned ustoupí hluboké vděčnosti: „Děkuji tomu, který mi dal sílu, Kristu Ježíši, našemu Pánu, že mě uznal za věrného (...), ačkoli jsem byl dříve rouhač, pronásledovatel a násilník. Dostalo se mi však milosrdenství“ (1Tim 1,12–13).

Skutečnost, že všichni máme nějaké povolání, ukazuje, že Boží milosrdenství se našimi slabostmi a hříchy nenechá odradit. On před námi stojí *Miserando atque eligendo* (Pohlédl na něj s láskou a vyvolil jej), jak praví biskupské heslo papeže Františka. Neboť pro Boha vyvolit a slitovávat se – promíjet naši malost – znamená totéž.

Podobně jako Abraham, svatý Pavel a všichni Ježíšovi přátelé si můžeme být jisti nejen tím, že nás Bůh *volá a doprovází*, ale i tím, že nám *pomáhá*: jsme přesvědčeni o tom, že „ten, který [v nás] toto dobré dílo začal, přivede ho ke konci ke dni Krista Ježíše“ (Flp 1,6). Víme, že naše problémy, i když mohou být někdy vážné, nemají poslední slovo. Svatý Josemaría to často připomínal prvním věřícím z Opus Dei: „Když Bůh plánuje nějaké dílo ve prospěch lidí, myslí nejdříve na osoby, které by

použil jako nástroj... a *udělí jim všechny potřebné milosti.*“[20]

Boží volání je tedy výzvou k důvěře. Jedině důvěra nám umožní žít tak, abychom nebyli zotročováni kalkulováním s našimi silami a schopnostmi, jedině důvěra nám umožní učinit úžasnou zkušenost, že můžeme čerpat ze sil a schopností toho Druhého. Je to jako při slézání vrcholků hor, kdy se musíme spoléhat na toho, kdo šplhá před námi a který dokonce visí na stejném laně. Ten, kdo jde před námi, nám ukazuje, kam dát nohu, a pomáhá nám ve chvílích, kdy bychom jinak zpanikařili a dostali závrať, kdybychom byli sami. Postupujeme tedy jako při výstupu na horu, jen s tím rozdílem, že nyní svou důvěru nevkládáme do nám podobného člověka, ani do nejlepšího přítele, ale přímo do Boha, který „zůstává věrný, protože nemůže zapřít sám sebe“ (2 Tim 2,13).

Vy sami vyšlapete cestu

„Abram se vydal na cestu, jak mu Hospodin přikázal“ (Gn 12,4), a v jeho životě začala etapa, která navždy poznamenala jeho existenci. Od té chvíle se jeho život řídil Božími pokyny: vydat se z jednoho místa na druhé, vyhýbat se špatným lidem, věřit tomu, že zplodí potomka, skutečně ho zplodit – a být připraven ho obětovat. Aby mohl Abraham říkat Pánu ano, potřeboval být neustále svobodný. Také život lidí, kteří jdou za Bohem, se nevyznačuje jen blízkým vztahem a společenstvím s Bohem, ale i skutečnou, naprostou a neustálou svobodou.

Kladná odpověď na Boží volání nejenže otevře před naší svobodou nové obzory a dá jí plný smysl – „něco velkého, a je to láska“[\[21\]](#), říkal svatý Josemaría –, ale také nás nutí, abychom svou svobodu neustále uplatňovali. Odevzdat se Bohu

neznamená stoupnout si na pomyslný „pojízdný pás“, který je ovládán a řízen někým jiným a který nás – bez naší vůle – poveze až do konce života; rovněž to neznamená jízdu po dokonale nalajnované a předem zkontrolované železniční trati, na které nás nic nemůže zaskočit.

Celý život totiž budeme zjišťovat, že věrnost prvnímu zavolání od nás vyžaduje stále nové a někdy i náročné rozhodování. Pochopíme, že Boží povolání nás nutí, abychom neustále vzrůstali ve svobodě. Aby člověk mohl létat vysoko – jako na kterékoli cestě lásky –, potřebuje křídla očištěná od bláta a velkou schopnost ovládat svůj vlastní život, který je často zotročován malichernostmi. Krátce, velikosti Božího volání musí odpovídat velikost svobody, umocněné věrným odpovídáním na milost a

prospíváním ve ctnostech, které nám pomáhají být skutečně sami sebou.

Svatý Josemaría říkával mladým lidem, kteří za ním v začátcích Díla chodili, že všechno se muselo teprve vybudovat, dokonce i cesta, po níž měli kráčet. A tu cestu, kterou jim Pán ukázal a která měla vést celým světem, měli prošlapat oni. „Nejsou pro vás připraveny žádné cesty... Sami je musíte přes hory vyšlapat šlépějemi svých kroků.“[22]

Naznačoval tím otevřený charakter každého povolání, který je třeba objevit a pěstovat.

I dnes odpovědět na Boží volání znamená jistým způsobem vyšlapat si cestu šlépějemi vlastních kroků. Bůh nám nikdy nesdělí dokonale připravený plán. Nesdělil ho ani Abrahamovi, ani Mojžíšovi, ani apoštolům. Před svým nanebevstoupením jim pouze řekl: „Jděte do celého světa a hlásejte

evangelium všemu tvorstvu“ (Mk 16,15). Jak? Kudy? Jakými prostředky? To vše se upřesňovalo postupně. A tak je tomu i v našem případě: cesta se před námi bude během našeho života postupně rýsovat a vznikat díky oné úžasné smlouvě mezi Boží milostí a naší svobodou. Dějiny povolání jsou „dějinami *nevýslovného dialogu mezi Bohem a člověkem*, mezi láskou Boha, která volá člověka, a mezi svobodou člověka, který na Boží lásku odpovídá“.[23] V dějinách našeho povolání se prolíná naše pozorné naslouchání Božím vnuknutím s tvořivostí, s kterou se tato vnuknutí snažíme co nejlépe uvést ve skutek.

Panna Maria, která se svým „ano“ v Nazaretě stala pro všechny vzorem, nám dává příklad i svým celoživotním ustavičným nasloucháním a plněním Boží vůle, na které se také občas snesl šerosvit víry. „Maria však to všechno

uchovávala v srdci a rozvažovala o tom“ (Lk 2,19). Po boku svého Syna naše Matka postupně zjišťovala, co od ní Bůh žádá. Proto ji také nazýváme dokonalou Kristovou učednicí. Jí se svěřujeme a prosíme ji, aby byla naší hvězdou, která vždy povede naše kroky.

Nicolás Álvarez de las Asturias

[1] Římský misál, 1. eucharistická modlitba.

[2] František, promluva na modlitební vigilií SDM v Krakově, 30–VII–2016.

[3] Boží přátelé, č. 312.

[4] Srov. např. Nm 11,14n: „Nemohu sám unést všechnen tento lid, je to nad mé síly. Když už se mnou chceš takto jednat, raději mne zabij, jestliže jsem

u tebe našel milost, abych se nemusel dívat na svoje trápení.“ Jr 20,18: „Proč jsem vyšel z matčina lůna? Abych viděl trápení a strasti, aby v hanbě končily mé dny?“ 1Kr 19,4: „Už dost, Hospodine, vezmi si můj život, vždyť nejsem lepší než moji otcové.“

[5] František, ap. exh. Gaudete et Exsultate (19–III–2018), č. 131.

[6] František, Promluva na SDM v Krakově, 31–VII–2016.

[7] Boží přátelé, č. 38.

[8] Jít s Kristem, č. 45.

[9] F. Ocáriz, Luz para ver, fuerza para querer. ABC, 18–IX–2018.

[10] Svatá Terezie Benedikta od Kříže (Edith Stein), Vida escondida y epifanía. In: Obras Completas V, Burgos 2007, 637.

[11] Křížová cesta, 5. zastavení, č. 2.

[12] F. Ocariz, „La vocación al Opus Dei como vocación en la Iglesia“. In: El Opus Dei en la Iglesia, Rialp, 1993, s. 152.

[13] Srov. Ex 3,6; Mt 22,32.

[14] Svatý Josemaría, Soukromé poznámky IV, č. 296, 22–IX–1931 (In: Camino, edición crítico-histórica, komentář k b. 813).

[15] Svatý Jan Pavel II., Homilie při mši svaté na zahájení pontifikátu, 24–V–2005–1978.

[16] Benedikt XVI., Homilie při mši svaté na zahájení pontifikátu, 24–4–2005.

[17] Tamtéž.

[18] Tamtéž.

[19] František, Homilie při kanonizační liturgii, 14–X–2018. Srov. též Gaudete et Exsultate, č. 32.

[20] Instrucción, 19–III–1934, č. 48.

[21] A. Vázquez de Prada, Zakladatel Opus Dei, sv. I, s. 73.

[22] Cesta, č. 928.

[23] Svatý Jan Pavel II., ap. exh. Pastores dabo vobis (25–II–1992), č. 36.

.....

pdf | dokument generován automaticky
z <https://opusdei.org/cs-cz/article/neco-velkeho-a-at-je-to-laska-ii-cim-by-mohl-byt-tvuj-zivot/> (04.04.2025)